

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Zdenky Reisenaurovej v právnej veci navrhovateľa: **A. I. A. S.**, nar. 2.4.1983, štátny príslušník L., naposledy bytom v zahraničí S.. P. A., štvŕ A. M. A. S., t. č. H. T., T., zastúpený Mgr. Z. Š., L., B., proti odporcovi: **M. V.S.R. – M. Ú.**, P. 6, B., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. p.: MU-273-9PO-Ž/2006 zo dňa 23.5.2005 na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 58/2006-94 zo dňa 5. decembra 2007 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 58/2006-94 zo dňa 5. decembra 2007 **potvrďuje**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku, potvrdil rozhodnutie č. p.: MU-273-9/PO-Ž/2006 zo dňa 23.5.2005, ktorým odporca podľa § 13 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území SR a súčasne rozhodol, že sa na neho nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do L. podľa § 47 zákona o azyle.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľom udávaný dôvod žiadosti nie je dôvodom pre udelenie azylu. Krajský súd s poukazom na príbeh (že bol kontaktovaný organizáciou Hizballáh k spolupráci formou získavania správ od svojho nevlastného brata, ktorého nikdy nevidel), ktorý navrhovateľ predstrel pred odporcom ako dôvod odchodu z L. vyvodil, že voči navrhovateľovi nebola zo strany štátu alebo iných subjektov realizovaná žiadna forma perzekúcie, pričom spochybnil pravdepodobnosť takéhoto príbehu nielen s poukazom na to, že v predchádzajúcom azylovom konaní takýto dôvod žiadosti neuvádzal, keď ako dôvod žiadosti uvádzal nepriaznivú situáciu spôsobenú vojnou a ekonomické dôvody. Podľa krajského súdu

takýto príbeh je nepravdepodobný aj s poukazom na správy o krajine pôvodu, z ktorých vyplýva, že organizácia Hizbballáh získava svojich členov – stúpenčov výlučne na základe dobrovoľnosti a ideologického presvedčenia a v prípade odchodu člena Hizbballáhu z tejto organizácie takémuto človeku nehrozí žiadna represia.

Krajský súd sa stotožnil aj s tou časťou napadnutého rozhodnutia, v ktorej bolo vyslovené, že na navrhovateľa sa z dôvodu ust. § 47 zákona o azyle nevzťahuje zákaz jeho vyhostenia alebo vrátenia do L., pretože tak v prvostupňovom konaní a ani v konaní pred súdom nepreukázal, že by jeho život či sloboda boli ohrozené z dôvodov predpokladaných v § 47 zákona o azyle, a keďže nebolo zistené žiadne bezpečnostné riziko, súvisiace s jeho návratom, napadnuté rozhodnutie potvrdil v celom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom uviedol, že v konaní pred odporcom, ale aj krajským súdom dostatočne preukázal, že v prípade návratu do L. by mu mohlo hroziť prenasledovanie zo strany neštátneho subjektu Hizbballáh, vyjadril presvedčenie, že preukázal opodstatnenosť svojich obáv z prenasledovania v prípade návratu do L.. Navrhovateľ namietal proti posúdeniu jeho soby ako nedôveryhodnej, v tejto súvislosti uviedol, že sa bál uvádzať pravé meno, lebo v libanonskej verejnosti je rozšírený názor, že ak by niekto v zahraničí požiadal o azyl pod pravým menom, tak ho vrátia naspäť do L..

Podľa navrhovateľa odporca aj krajský súd neprímeraným spôsobom kládli dôraz na jeho predchádzajúcu odlišnú výpoveď aj napriek tomu, že svoje konanie dostatočne vysvetlil a objasnil.

Zároveň odporcovi vyčítal nesprávne vyhodnotenie bezpečnostného rizika jeho návratu do krajiny pôvodu, v tejto súvislosti poukázal na to, že 12.7.2006 vypukla v L. vojna medzi Hizbballahom a Izraelom a spôsobila smrť 1 189 ľudí (prevažne civilistov), zranených bolo 4399 a približne 1 milión ľudí bolo nútených sa presídliť zo svojich domovov. Na podporu svojich tvrdení, že nemožno vylúčiť, že by navrhovateľ nebol považovaný Hizbballahom za zradcu z dôvodu svojej neochoty spolupracovať a tiež, že by mu hrozila smrť v prípade návratu predložil informácie o situácii v L..

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Zopakoval argumenty pre ktoré neudelil navrhovateľovi azyl na území SR, najmä nepreukázanie opodstatnenosti obáv z prenasledovania z relevantných dôvodov, pričom za podstatný považoval fakt, že v krajine pôvodu nemal navrhovateľ žiadne problémy so štátnymi orgánmi, nebol nijakým spôsobom prenasledovaný alebo perzekvovaný ako aj fakt, že v krajine pôvodu nepožiadal o pomoc vnútroštátne orgány, pričom poukázal aj na to, že o azyl požiadal druhýkrát po tom, ako bol vrátený zo Spolkovej republiky Nemecko, čím len preukázal nezáujem o poskytnutie ochrany vo forme azylu na území SR, ktorú využil ako tranzitnú krajinu na svojej ceste do ekonomicky vyspelejších štátov EÚ.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 8 ods. 1 zákona o azyle (účinného do 31.12.2006, ďalej len zákon o azyle) Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý má v štáte, ktorého je štátnym občanom, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, opodstatnené obavy

z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý je v štáte, ktorého má štátne občianstvo, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (ods. 2).

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle Ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá v štáte, ktorý azylant opustil z dôvodov podľa § 8, a azylant s tým vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí; za azylanta robí právne úkony opatrovník, ktorého mu ustanoví ministerstvo; 7) ustanovenia § 16 ods. 2 sa nepoužijú.

Podľa § 10 ods. 2 zákona o azyle žiadateľa uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Podľa § 13 ods. 3 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 20 ods. 3 zákona ak ministerstvo zamietne žiadosť ako zjavne neopodstatnenú, rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu; vo výroku rozhodnutia uvedie, či sa na cudzinca vzťahuje zákaz vyhostenia, alebo vrátenia podľa § 47.

Podľa § 47 ods. 1 zákona o azyle žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencia nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo ho vrátiť na hranice územia štátu, 21) kde by jeho život alebo osobná sloboda boli ohrozené z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného z obzvlášť závažného trestného činu, 19) predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

Žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencia nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo vrátiť na hranice územia štátu, 21) kde by bol mučený alebo podrobený krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, alebo trestu (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných

alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia odporcu (ďalej len zákon o azyle) určuje žiadateľovi povinnosť počas vstupného pohovoru poskytnúť pravdivo a úplne všetky požadované údaje potrebné na rozhodnutie o žiadosti o udelenie azylu.

Zásada non-refoulement bola upravená v ustanovení § 47 ods. 1 zákona o azyle tak, že žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencia nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo ho vrátiť na hranice územia štátu, kde by jeho život alebo osobná sloboda boli ohrozené z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného z obzvlášť závažného trestného činu, predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a rozhodnutie o tom, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do L., preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Správa MZV USA o dodržiavaní ľudských práv v L. z 8.3.2006, článok „EÚ odmieta zaradiť Hizbullah medzi teroristické organizácie“ uverejnený v SME, 18.2.2005, „USA prijímú politickú úlohu Hizballahu v L. v prípade, že sa vzdá zbraní“, uverejnený v SME, 10.3.2005, „L. naberá protisýrsky kurz“, uverejnený v HN, dňa 28.6.2005,), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko -spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 5.4.2006 navrhovateľ uviedol, že dôvodom jeho odchodu z krajiny pôvodu bola obava o svoju bezpečnosť, pretože

ho prenasleduje organizácia Hizzbalah, pretože odmietol s ňou spolupracovať. Upresnil, že ho v roku 2003 kontaktoval H. K. a chcel od neho, aby prostredníctvom nevlastného brata, ktorý žije v blízkosti izraelských hraníc a spolupracuje s Izraelom, získaval od neho nejaké informácie o jednotkách Lahed. Navrhovateľ uviedol, že takúto spoluprácu odmietol, s bratom nie je v kontakte, ale že H. K. mu neveril a asi o dva týždne ho kontaktoval a upozornil, že jeho nespoluprácu budú považovať za zradu a za znamenie toho, že spolupracuje s druhou stranou. Preto sa rozhodol, že opustí krajinu a vycestuje do Nemecka za bratom.

Navrhovateľom označené dôvody, pre ktoré žiadal udeliť azyl, odporca považoval za irelevantné a neopodstatnené z hľadiska udelenia azylu na území SR. V tejto súvislosti odporca poukázal na to, že navrhovateľ od roku 2003, kedy ho mal kontaktovať H. K., nikdy nečelil žiadnym vyhrážkam, ani fyzickým atakom na svoju osobu, nebol viac kontaktovaný, a to až do opustenia krajiny pôvodu (koncom apríla 2004). O tom, že nečelil žiadnym problémom so štátnymi orgánmi v krajine pôvodu svedčí podľa odporcu aj skutočnosť, že navrhovateľ si bez akýchkoľvek problémov vybavil resp. obnovil cestovný pas na Centrálnom oddelení evidencie obyvateľstva v meste S.. To, že navrhovateľa údajne kontaktoval v roku 2003 istý H. K. s tým, aby poskytoval informácie pre Hizballáh ohľadom jednotiek Lhada, pre ktoré údajne pracoval nevlastný brat navrhovateľa J. A. - S. ak dôstojník, nezakladá podľa odporcu relevantný dôvod pre udelenie azylu na území SR.

Odporca dôvody navrhovateľa a jeho dôveryhodnosť považoval minimálne za otáznе s poukazom na to, že sa jednalo o druhú žiadosť o udelenie azylu (keď v predchádzajúcom konaní ako dôvod žiadosti udával obavu o svoj život kvôli neustálym bojom na území Palestíny a Izraela a z dôvodu zlej ekonomickej situácie, pričom vystupoval pod menom B. H., palestínskej etnickej príslušnosti a izraelskej štátnej príslušnosti. Z územia Spolkovej republiky Nemecko bol vrátený pod menom A. A.. Takéto konanie navrhovateľa odporca vyhodnotil ako účelové zavádzanie.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal proti posúdeniu jeho soby ako nedôveryhodnej. K tejto námietke považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že konanie o azyl je osobité najmä tým, že žiadateľ je spravidla v dôkaznej núdzi, nie je schopný podprieť svoje vyhlásenia dokladmi alebo inými dôkazmi, preto posúdenie

dôveryhodnosti príbehu, ktorý predostiera odporcovi závisí predovšetkým od posúdenia dôveryhodnosti jeho osoby, ktorú si odporca o navrhovateľovi vytvára v priebehu celého administratívneho konania.

Dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľa v priebehu administratívneho konania. Na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie zadávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby.

Navrhovateľ svojím správaním v priebehu azylového konania, keď menil meno, priezvisko, krajinu pôvodu ako aj dôvod žiadosti o azyl, (v pôvodnom konaní vystupoval pod menom B. H., nar. 2.4.1980, palestínska etnická príslušnosť, izraelská štátna príslušnosť a dôvod žiadosti uvádzal obavu o svoj život pre neustále boje na území Palestíny a Izraela a zlú ekonomickú situáciu, iný dôvod žiadosti uviedol v konaní pred M. Ú. SRN, z územia Nemecka bol vrátený pod menom A. A.) dôvodne vyvolal pochybnosti o dôveryhodnosti svojej osoby.

Odvolací súd sa v tejto súvislosti považoval námietku navrhovateľa, že odporca aj krajský súd neprimeraným spôsobom kládli dôraz na jeho predchádzajúcu odlišnú výpoveď za neodôvodnenú, naopak s názorom krajského súdu ako aj odporcu sa stotožnil, pretože navrhovateľ takéto konanie nevysvetlil a neobjasnil, pričom odvolací súd považoval aj vyhodnotenie samotného príbehu odporcom, ktorý si osvojil aj krajský súd, (keď vyjadril pochybnosť o tom, že príbeh sa vôbec stal) za správne, pričom v podrobnostiach na toto správne stanovisko odvolací súd odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné.

Rovnako sa stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého odporca správne vyhodnotil neexistenciu skutočností, ktoré by podľa § 47 zákona o azyle bránili návratu jeho do krajiny pôvodu a s poukazom na správnosť tohto výroku, rozhodnutie odporcu považoval za zákonné.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že rozhodnutie odporcu bolo v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak ho potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovел a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP v spojení s § 246c OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 27. mája 2008

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová